

DE NATURVIDENSKABELIGE FAG

ILLUSTRERET GRUNDLÆGGENDE VIDEN

EMNE: VERTEBRATER KILDER: Jørgen Mørup Jørgensen, HVIRVELDYR Gyldendal 2014, fonderscience.com og noter mm fra Aarhus Universitet.

DE 5 RIGER:

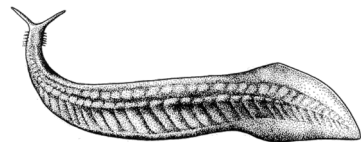
	MONERA	PROTISTER	SVAMPE	PLANTER	DYR
	ENCELLEDE KOLONIDANNENDE	ENCELLEDE KOLONIDANNENDE	ENCELLEDE FLERCELLEDE	FLERCELLEDE MED VÆV	FLERCELLEDE MED VÆV
	BAKTERIER CYANOBAKTERIER	PROTOZOER (protozoer, slimdyr) ENCELLEDE ALGER	SVAMPE GÆRCCELLER	GRØNNE PLANTER	DYR INCL. MENNESKET
Ernæringsstype:	AUTOTROFE HETEROTROFE	AUTOTROFE HETEROTROFE	HETEROTROFE	AUTOTROFE	HETEROTROFE
Respirations type:	AEROBE ANAEROBE	AEROBE	AEROBE ANAEROBE	AEROBE	AEROBE

Riget **DYR** inddeles overordnet set i 2 grupper:

VERTEBRATER HVIRVELDYR indeholder 1 række nemlig **CHORDATER** RYGSTRENGSDYR (fx pattedyr)
 INVERTEBRATER HVIRVELLØSE DYR indeholder 30 rækker f.eks. **ARTHROPODA** LEDDYR (fx insekter)

Vandkalven (TV) hører til de hvirvelløsedyr (LEDDYR) og skrubtudsen hører til hvirveldyr (PADDER)

DEN FORMODEDE FØRSTE CHORDAT DER FINDES KALDES "PIKAIA". FOSSILERNE AF DYRET ER CA 500 MILLIONER ÅR GAMLE.

Lampretter er fantastiske dyr, man sjældent ser. Danmark er forpligtet til at passe godt på de områder, den lever i. Men gør vi det?

Forsimpleret oversigt over vertebrater (hvirveldyr)

RIGE	DYR	HUSK DER ER I ALT 5 RIGER
RÆKKE	CHORDATER	Kaldes også RYGSTRENGSDYR (ikke fagsprog)
Underrække	VERTEBRATER	Kaldes også HVIRVELDYR
Overklasse	Kæbeløse dyr	På fagsprog kaldes <u>kæbeløse dyr</u> for AGNATHA
Klasse	SLIMÅL	
Klasse	LAMPRETTER	kaldes også rundmunde. Danmarks 3 arter er på EU's habitatdirektiv.
Overklasse	Dyr med kæbe	På fagsprog kaldes <u>dyr med kæbe</u> for GNATHOSTOMATA
Klasse	FISK	
Klasse	PADDER	
Klasse	KRYBDYR	
Klasse	FUGLE	
Klasse	PATTEDYR	

EN AF DE FØRSTE FISK MED KÆBER. DEN LEVEDE FOR OVER 400 MILLIONER ÅR SIDEN OG TILHØRTE GRUPPEN PLACODERMER.

RYGHVIRVLER FRA ET PATTEDYR